

Jaunas iespējas ātrāk izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību

06.06.2012

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

EIROPAS SAVIENĪBA

Katru diennakti Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Operatīvās vadības centrā (113 dispečercentrā) tiek saņemti līdz pat 2000 iedzīvotāju zvanu, bet mediķu brigādes visā Latvijā steidzas palīgā līdz pat 1300 pacientiem vai cietušajiem.

Savukārt vidēji 25% gadījumu, pieņemot izsaukumus, bijušas grūtības ātri noteikt precīzu cietušā atrašanās vietu, kas nereti kavē brigādes ierašanos. Lielākoties šādi gadījumi ir situācijās, kad izsaucejs atrodas svešā, nepazīstamā vietā vai nezina atrašanās vietas adresi.

Līdz šim mediķu brigādi nosūtīt izsaukumā bija iespējams visātrāk, ja zvanītājs nosauca adresi, kur atrodas pacients vai cietušais (pilsēta/pagasts, novads, iela, mājas nosaukums).

Līdz ar NMP dienestā ERAF projekta* ietvaros ieviestajām informācijas sistēmām un uzsāktu sadarbību ar *Lattelecom*, NMP dienesta 113 dispečeriem turpmāk būs iespēja ātri un precīzi noteikt izsaukuma vietu arī pēc citiem zvanītāja minētiem parametriem vai izsaukuma vietai tuvumā esošiem orientieriem – veikaliem un citām tirdzniecības vietām, izglītības un kultūras iestādēm, degvielas uzpildes stacijām, sabiedriskā transporta pieturvietām, dzelzceļa stacijām u.c., kā arī nosaucot mobilajā telefonā atrodamās GPS koordinātes.

Trešdien, 6.jūnijā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta vadība preses konferencē mediju pārstāvjus iepazīstināja ar iespējām iedzīvotājiem kritiskās situācijās turpmāk operatīvāk un vienkāršāk izsaukt neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādi.

ERAF projekta ietvaros NMP dienests ieviesis nepieciešamo tehnoloģisko nodrošinājumu un jaunus informācijas sistēmas risinājumus izsaukuma vietas noteikšanai. 113 dispečers varēs noteikt izsaukuma vietu pēc zvanītāja nosauktām ģeogrāfiskās pozicionēšanas koordinātēm, kas atrodamas mobilajā telefonā, un izsaukuma maršrutu kartes veidā operatīvi nosūtīt brigādei uz mašīnu, lai mediķi nekavējoties dotos palīgā. Īpaši svarīgi tas ir situācijās, kad zvanītājs nezina, kur atrodas un nevar nosaukt pat aptuvenu atrašanās vietu – piemēram, vasarā iedzīvotāji aktīvi atpūšas pie ūdenstilpnēm svešās, mazapdzīvotās vietās, dodas makšķerēt, rudenī mežos sēņo, ogo, veic meža darbus u.c. Diemžēl nereti šādās situācijās, notiekot nelaipei, iedzīvotāji glābšanas dienestiem nespēj izstāstīt, kur viņi atrodas.

„Tuvojas vasara, Līgo vakars un liela daļa iedzīvotāju dosies atpūsties vai svinēt svētkus pie dabas, atvaļinājuma laikā apceļos Latviju. Bet, kā rāda mūsu pieredze, diemžēl daudzi nelaimē nokļuvušie negadījuma brīdī nemāk izstāstīt, kur atrodas. Turpmāk šādās situācijās 113 dispečeriem būs iespēja ātrāk noskaidrot izsaukuma vietu un nosūtīt palīgā mediķus”, **preses konferencē uzsvēra NMP dienesta direktors Armands Ploriņš.**

Lai nodrošinātu operatīvāku *ātrās palīdzības* izsaukumu pieņemšanu no iedzīvotājiem, NMP dienests izveidojis arī sadarbību ar *Lattelecom* un mediķu rīcībā nonākusi datu bāze, ar ko ikdienā jau daudzus gadus veiksmīgi strādā *Uzziņu dienesta 1188* operatori.

„Mūsdienu tehnoloģiju straujā attīstība sniedz ieguvumus ne tikai ārstniecības procesā kā tādā, bet var būtiski uzlabot veselības aprūpes kvalitāti kopumā. Jāatceras, ka neatliekamās palīdzības sniegšanā katra sekunde un minūte ir zelta vērtība. Tāpēc esam gandarīti, ka pateicoties *Lattelecom* izstrādātajai datu bāzei un ērti lietojamai kartei, operatīvā dienesta darbinieki visīsākā laikā spēs noteikt cietušā atrašanās vietu, nosūtīt turp mediķu brigādi, kas varēs koncentrēties tikai un vienīgi uz palīdzības sniegšanu, nevis cietušā meklēšanu”, **preses konferencē skaidroja *Lattelecom* valdes priekšsēdētājs Juris Gulbis.**

Ja iedzīvotājiem nav zināma adrese un viņi atrodas, piemēram, sabiedriskā vietā svešā pilsētā, mazapdzīvotā vietā u.c., turpmāk NMP dienesta dispečeriem pietiks ar informāciju par kādu notikuma vietai tuvumā esošu orientieri (piemēram, degvielas uzpildes stacija, veikala vai citas tirdzniecības vietas, izglītības vai kultūras iestādes nosaukumu, autobusa pieturvietu u.c.). Dispečeru rīcībā nodotā *Uzziņu dienesta 1188* datu bāze ļaus īsā mirklī noskaidrot izsaukuma adresi un nekavējoties nosūtīt izsaukuma maršrutu kartē tuvākajai brīvai brigādei. Uzsāktā sadarbība ar *Lattelecom* palīdzēs uzlabot *ātrās palīdzības* izsaukšanas kvalitāti un operatīvātāti, kā arī paātrinās brigādes nokļūšanu pie pacientiem un cietušajiem visā Latvijā.

„Dienesta mērķis ir samazināt brigādes ierašanās laiku pie pacientiem. Taču brigādes savlaicīga ierašanās daudzos gadījumos ir atkarīga no dispečera iespējām ātri un precīzi noskaidrot, kas ir noticis un kur vajadzīga palīdzība. Esam gandarīti, ka līdz ar dienesta realizētajām Eiropas reģionālā attīstības fonda projekta aktivitātēm un pateicoties veiksmīgajai sadarbībai ar *Lattelecom*, mums izdevies ieviest jaunus risinājumus izsaukumu pieņemšanā, lai turpmāk iedzīvotāji, zvanot uz 113 dispečercentru, mediķu palīdzību saņemtu ātrāk”, **preses konferencē uzsvēra A.Ploriņš.**

*NMP dienests realizē Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) finansētu projektu „Vienotas neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmas un dispečeru centru izveide”.